

Dagiti Rekomendado ken Kaadu ti Sabidong ti Bao

MARKA	KAADU TI SABIDONG (KGS)	KAADU TI APPAN (KGS)
Racumin	1	19
Tomorin	1	40
Ratoxin	1	19
Zinc	1	150
Phosphide		

Palagip iti Panagusar ti Sabidong

1. Idulin iti lugar a saan nga magaw-at dagiti ubbing ken dinguen.
2. Ilasin dagiti lata ken kutsara a inusar ken saanen nga usaren dagitoy iti sabali a banag.
3. Isagana ti pagappan iti ruar ti balay tapno saan a malang-ab dagiti bumalay.
4. Agbuggo nga naimbag kalpasan a nagiggem ti sabidong.

References:

Management of Field Rats
Rice Technology Bulletin, PhilRice, 2000

Panangpaksiyat ti Bao ti Pinagayan
DA-RFO 02, Tuguegarao City, Cagayan

Rang-ay ti Barangay Technoguide
DA-APC, Iguig, Cagayan

Subject Matter Specialist (SMS):

Mr. Cenon Malillin
Agriculturist-II, RCPC, Ilagan, Isabela

Produced By:

REGIONAL CROPS PROTECTION CENTER
Contact No.: (078) 624-2483

AGRICULTURAL COMMUNICATION SECTION
Contact No.: (078) 304-0562
Email add: da_agcom@yahoo.com

DEPARTMENT OF AGRICULTURE

Regional Field Office No. 02
Nursery Compound, San Gabriel, Tuguegarao City, Cagayan, 3500
Telefax Nos: (078) 844-1031/846-9131
Email address: da_rf0200@yahoo.com

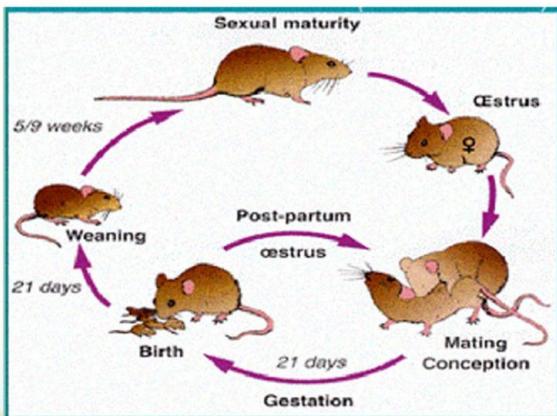

DEPARTMENT OF AGRICULTURE
Regional Field Office No. 02
Tuguegarao City, Cagayan

Panangpaksiyat ti BAO ti pinagayan

Panangpaksiyat ti Bao

PAKAUNA

Kada panagmumula, adu dagiti mammalon ket bassit ti maapitda gapu iti panagdadael dagiti bao. Kaya dagitoy nga ibaba ti apit aginggana't 60 porsiyento. Iti makatawen, kaelan ti sangapagassawaan a bao ti umadu manipud 1,000 aginga 3,000. Daytoy a kaadu makaibus da ti 140-280 a kaban nga irik iti makatawen. Agatake dagiti bao manipud bunubon aginggana't panaggapas. Kanen ken kutkutenda dagiti bunubon. Bayat ti panagdakkel dagiti pagay, agdadael dagitoy kadtiti gipi ken bugi. No matangkenenan dagiti pagay, putdenda dagiti pinuong ken kanenda dagiti dawa. Ad-adda a naranggas dagiti bao no matutudo.

Dagiti Talugading ti Bao

1. Aktiboda iti rabii.
2. Addaanda ti sensitibo nga panagdinggeg, panagraman, panagangot ken panagsiput.
3. Nakapsut ti panagkitida ngem alertoda met nga rumkuas no maasitgan wenco masagidda.
4. Kanayon nga agngatngatingat isu nga addaanda ti nata-dem nga ngipen. Uray dagiti waya ti elektrisidad, aluminum ken sarming ket kaelanla nga ngetngeten.
5. Napardasda nga umado ta ti lalaki nga bao ket mabalinna nga parehasan amin nga babbai iti lugarda.
6. Managliblibot dagitoy.

Dagiti Pagilasinan iti Kaadda ti Bao iti Pinagayan

1. Adda dagiti abut iti tamtambak ken aglawlaw ti kataltalanan.
2. Adda dagiti tugot ti bao wenco desdes a masansan a masarakan kadagiti tambak.
3. Makakita ti nagkaanan dagiti bao.

Dagiti Wagas ti Panangpaksiyat ti Bao

1. Dalusan dagiti tambak ken kanal tapno awan ti pagaponan wenco paglemmengan dagitoy.
2. Dadaelen dagiti abutda ken ikkaten dagiti pagumokanda kas kadagiti naummong a garami wenco ruot.
3. Patayen dagiti annak dagiti bao babaen ti panaglemmes iti uneg ti abotda.
4. Makigiddan nga agraep kadagiti kaabay a talon tapno aggigiddan ti panaggapas. Dakdakkel ti gundaiway a baoen ti pinagayan no saan a makigiddan.
5. Masapul ti panagkaykaysa dagiti agindeg ti maysa nga lugar nga mangpaksiyat babaen ti "community baiting" wenco panangsaliwakaw ken panagkubong kadagitoy iti net.
6. Panagusar ti "flame thrower" wenco instrumento nga adda pagruaran ti apoya ken maisullat iti abutda tapno mapudotan dagitoy ket rummuarda.

Dagiti Nasken nga Tandaanan no Agappan ti Sabidong

1. Agusar ti chronic wenco acute a sabidong (Racumin, Tomorin, Ratoxin, Zinc Phosphide). Paglaoken ti appan ken sabidong a nairekomendar iti etiketa daytoy. Nasayaat nga appan ti pegpeg wenco nagiling a mais. Saan nga agusar ti irik agsipud ta buksilan laeng ti bao ket saanda a makan ti sabidong a kimpet iti ukis ti irik.
2. Iti kada ektaria a talon, mangikabil ti 10 a kadiiso a pagapanan iti kaaddayo a 20 metro. Nasaysayaat a pagappanan kadagiti nagkukurusan dagiti tambak wenco igid ti kanal.
3. Agappan a dagus kalpasan ti pangraep wenco panagmula. Ikabil ti nasabidongan nga appan iti lata ti sardinas, bulo wenco kawayan, sabsabut ken dadduma pay a mabalin a pagikabilan tapno saan nga mabasa no agtudo.
4. Ikkan ti innem nga kutsara nga appan kada disso. Kalpasan ti 1 nga aldaw, bisitaen dagiti pagappanan. No naibus amin ti appan iti maysa a disso, nayonan ti ikabil. No naibus manen kapasan ti 1 nga aldaw, nayonan ti 2 pay a pagappanan.
5. Sukatan dagiti nagbuot ken nabasa nga appan ken saan a bay-an a maibusan dagitoy.
6. Agtultuloy ti panagappan manipud panagraep agingga't matangkenan ti pagay no agtultuloy nga adda makissayan nga appan.
7. Masapul nga aggigiddan nga agappan amin dagiti agaaboy a talon tapno nasamsamay ti pannakapaksiyat dagiti bao.
8. No adu unayen ti populasyon ti bao, agusar ti Zinc Phosphide a sabidong ken suruten ti eksakto nga wagas iti etiketa daytoy.
9. Ti panagusar ti Zinc Phosphide no adu unay ti populasyon ti bao ket masapul nga agpre-baiting nga umuna:
  - Ti masasao nga pre-baiting ket agappan amin nga agaaboy nga talon iti awan laok na nga sabidong;
  - No maibus wenco nakan da amin dagiti appan nga awan sabidongna ket agappan nga dagus iti adda sabidong na (Zinc Phosphide);
  - Matay nga dagus ti bao no makapangan ti Zinc Phosphide. No matay ti bao nga nakapangan ket madi metten nga mangan dagiti kakaduana isu nga dagusen nga ikkaten dagiti natay tapno mas nasamsamay ti panagpaksiyat kadakuada; ken
  - Mas napintas ken rekommendado iti panag-apply ti Racumin no saan nga aggigiddan ti panagappan.